
Datum : 12 maart 2025
Kenmerk : 250004 Ongevraagd Advies Proeftuin Ruwaard en Noordwest
Aan : Het college van B en W van de Gemeente Oss
Betreft : Ongevraagd advies Proeftuin Oss Ruwaard en Noordwest

Geacht college,

In de afgelopen periode ontving de Adviesraad Sociaal Domein informatie over problemen die zich voordoen bij de uitvoering van de Proeftuin betreffende de (verplichte) overstap van cliënten naar een zorgaanbieder die in de wijk actief is.

Deze signalen zijn besproken in onze KennisKring WMO, waar de conclusie was dat we door de ASD een ongevraagd advies willen afgeven.

De verplichte overstap heeft bij een aantal cliënten tot problemen geleid. Met name cliënten met autisme hebben, ondanks hun goede wil om mee te werken, toch opnieuw problemen gekregen. Enerzijds was de geboden hulp niet adequaat. Anderzijds kon hun oude zorgverlener weer vooraan beginnen met de behandeling van hun cliënt. Deze problemen zijn bekend bij uw college.

Advies

De ASD-Oss adviseert om in deze uitzonderlijke gevallen de behandeling te laten uitvoeren door zorgleveranciers die hierin gespecialiseerd zijn en hun cliënten in het verleden behandelde. Als expertise niet, of in onvoldoende mate, aanwezig is bij de geselecteerde zorgleveranciers, dan moet de mogelijkheid blijven bestaan om deze hulp af te nemen bij gespecialiseerde zorgleveranciers.

Dat geldt niet alleen voor cliënten met een autisme stoornis/problematiek. We kunnen ons voorstellen, dat er ook in andere gevallen specialistische hulp gewenst is. Voor deze gevallen verdient het de voorkeur, dat een geselecteerde groep gespecialiseerde zorgverleners in de hele gemeente actief mag zijn. Met als gevolg dat hun zorggebied de wijken overstijgt. De cliënten hebben recht op adequate zorg en mogen niet kwaliteit inleveren in behandeling!

Er bereikte ons ook informatie over de dagbesteding.

We hebben in Oss een aantal zorgleveranciers, die op dit moment kwalitatief goede mogelijkheden voor dagopvang biedt. De huidige cliënten zijn tevreden over het aanbod. Maar ook hier geldt, dat men moet overstappen naar zorgleveranciers in hun wijk. De huidige zorgleveranciers kunnen in de problemen komen als er onvoldoende aanbod is om hun bedrijf voort te zetten. Belangrijker is het, dat de cliënten het naar hun zin hebben. Veranderingen worden lang niet altijd begrepen en dat leidt tot onrust bij cliënten.

We horen van de exploitant van De Scharrelboerderij bijvoorbeeld, dat de gemeente Oss onlangs heeft aangegeven dat de huidige cliënten niet hoeven over te stappen. Dit zou ook gelden voor de Maalderij. Dit stemt hun gerust.

Dit geldt niet voor nieuwe cliënten, deze worden doorverwezen naar de zorgleveranciers die een contract hebben met de Proeftuin. Graag horen we van u hoe de stand van zaken is in deze.

De huidige zorgaanbieders die kwalitatief goede zorg leveren, kunnen hun bedrijf niet voortzetten. Dat leidt uiteindelijk tot mogelijke opheffing van het bedrijf. Het is standhouden van de passende zorg voor de cliënten is juist nodig om kwalitatieve zorg te blijven leveren. Tevens zijn in de wijken zelf (nog) geen of onvoldoende gelijkwaardige zorgmogelijkheden

aanwezig. Aan de ene kant willen we voorzien in kwalitatief goede zorgvoorzieningen. Aan de andere kant worden nu goede voorzieningen afgeschaald, waardoor gelijkwaardige zorg verloren gaat.

De ASD-Oss adviseert om kwalitatieve goede zorg te behouden. En dat deze zorgleveranciers ook cliënten uit andere wijken mogen opvangen. Kwalitatief goede zorgleveranciers voor dagbesteding, en onder andere autisme, moeten in ere worden gehouden.

Daarmee krijgen deze bedrijven voldoende aanbod om hun zorg op het huidige niveau te kunnen blijven leveren. Voor de cliënten is het belangrijk, dat zij hun zorg behouden om onrust en misschien ook terugval in hun behandeling te voorkomen. In een aantal gevallen zou de wijk voldoende mogelijkheden kunnen bieden, maar in een aantal gevallen ook weer niet. Zeker zolang de voorzieningen in een wijk onvoldoende of niet aanwezig zijn, moeten cliënten hun huidige zorgverlener kunnen behouden.

Als ASD zien we ook de problemen op de arbeidsmarkt, met name het tekort aan (goed) personeel. Dit bemoeilijkt het proces tot omvorming van het zorgaanbod op wijkniveau. Zowel de zorgleverancier als de cliënt ervaren de moeilijkheden op dit gebied zoals die nu voorliggen. Het lijkt ons dan ook logisch, dat hierdoor problemen ontstaan waar niemand op zit te wachten. Overschakelen naar een andere zorgverlener is niet gemakkelijk, terwijl de cliënten voor de overschakeling reeds goede zorg hebben. Cliënten zitten niet altijd te wachten op een andere zorgaanbieder. Bij een aantal gevallen is het verloop in zorgverleners al vaak te groot, waar men het liefste zo weinig mogelijk wisselingen in zorgverleners wil hebben.

De ASD-Oss adviseert om aan bestaande cliënten de keuze voor te leggen om over te schakelen naar een andere zorgleverancier. Hiermee voorkomt men onrust die door de wisseling van zorgaanbieder kan ontstaan. Nieuwe cliënten kunnen meteen aan de gekozen zorgleveranciers worden aangeboden en bestaande cliënten kunnen dan kiezen om over te stappen of juist niet.

Concluderend

De ASD staat nog steeds achter de plannen van de proeftuin. Het is een mooie mogelijkheid om zorg op wijkniveau te regelen. Zeker de mogelijkheid tot samenwerking van zorgleveranciers is een vooruitgang ten opzichte van de "oude" situatie. Dit kan onnodige zorg voorkomen, waardoor er op den duur ruimte ontstaat voor zorgleveranciers om nieuwe cliënten te kunnen aannemen. Neemt niet weg dat een aantal cliënten problemen ervaren in de omschakeling naar zorg in de wijk.

Goede voorzieningen mogen niet lijden onder de proeftuin. Het op een juiste manier gebruik maken van deze voorzieningen moet de voorkeur hebben. Als het voorlopig nodig is om cliënten uit andere delen van Oss hiernaartoe te verwijzen, kunnen we de voorziening overeind houden totdat er voldoende cliënten uit de wijk zijn aangenomen.

Wij wensen u veel succes met de uitwerking van het uitrollen van de proeftuin in de gemeente Oss. Uiteraard zijn we graag bereid ons advies toe te lichten.

De Adviesraad Sociaal Domein ziet uw antwoord met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Pieter van Houten
Voorzitter
Adviesraad Sociaal Domein

Fons van Lieshout
Voorzitter
Kenniskring WMO